

6. Киричок, Ирина. Навигация в информационном пространстве научной библиотеки университета [Текст] / И. Киричок, Т. Павленко // *Бібліотечний форум України*. - 2008. - N 2. - С. 20-22.

7. Грибков, Д. Н. Модель интеграции информационных ресурсов культурно-образовательной сферы / Д. Н. Грибков // *Научные и технические библиотеки* . - 2008. - N 8. - С. 24-29.

8. Шрайберг, Я. Л. Библиотеки в условиях правовой и технологической эволюции процессов общественного развития : ежегодный доклад Конференции «Крым». Год 2008 / Я. Л. Шрайберг // *Научные и технические библиотеки* . - 2009. - N 1. - С. 7-46.

9. Здановська, В. Міжнародна наукова конференція «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів». Пленарне засідання конференції / В. Здановська // *Бібліотечний вісник : науково-теоретичний та практичний журнал*. - 2008. - N 6. - С. 3-5.

10. Воскобойникова-Гузєва, О. «Відкритий світ» американських бібліотек. Інформаційні ресурси публічних бібліотек м. Сієтла / О. Воскобойникова-Гузєва // *Бібліотечна планета* . - 2009. - N 1. - С. 28-30.

11. Мамонтова, М. С. Информационные ресурсы: современные формы развития / М. С. Мамонтова // *Библиография*. - 2007. - N 5. - С. 3-7.

12. Степанов, В. К. Назначение библиотек в эпоху цифровых коммуникаций / В. К. Степанов // *Современная библиотека : о библиотеках, чтении и книге*. - 2014. - N 8. - С. 8-13.

Kiriakulova T.

IMPLEMENTATION OF INFORMATION RESOURCES IN THE LIBRARY SPHERE

In the article new ideas are examined about a task and possibilities of libraries, about that, which one role they must carry out in the cultural, educational and informative spheres of our country. therefore for today the libraries of Ukraine inculcate the new paradigm of cultural politics successfully.

УДК 027.7: 004

Ковтуненко Н. О.
/Україна/

ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА ВНЗ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

За нашого часу розвинутим суспільством називають інформаційне суспільство яке забезпечує сталий розвиток, розвинутою країною – інформаційну країну. Тож в основу зростання сучасної економіки покладено обмін інформацією. На засадах інформаційних технологій відбуваються трансформації, які характеризують глибокі соціокультурні зміни. Передбачається активне використання інформаційно-телекомунікаційних технологій в різних сферах економіки, науки, освіти та культури. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій позитивно вплинув на якість традиційних засобів наукових комунікацій, розширив їх можливості, створив умови для базових змін в інформаційно-бібліотечному забезпеченні науки.

Наразі відбувається трансформація бібліотеки ЗВО в інтегрований університетський, інформаційний, науково-освітній, дослідницький центр, адже: «наука та освіта як ніякі інші сфери людської діяльності потребують оперативної, своєчасної та достовірної інформації» [6, с.14].

Сьогодні перспективним напрямком слід визнати діяльність бібліотек, спрямовану на пропаганду бібліотечних ресурсів, продуктів, послуг і залучення інтересу споживачів до бібліотечних фондів. Сучасний стан інформатизації вимагає від бібліотек абсолютно нових підходів як до формування фондів, так і надання інформації користувачеві. Тут можна говорити про такий напрямок діяльності бібліотек, як створення електронних бібліотек. Роботи в цьому

напряму ведуться майже в усіх бібліотеках ЗВО. Формування традиційного фонду та електронного виду має відбуватися у тісному взаємозв'язку, так як вони повинні доповнювати один одного і забезпечувати бібліотечно-інформаційне обслуговування на якісному рівні [3, с.17].

Проблему комплектування фондів бібліотек електронними ресурсами у свої роботах розглядає А.А.Соляник «WEB- видання, як об'єкт документопостачання бібліотечних фондів», Р.С.Гіляревський розглядає поняття «електронна книга» і дає йому визначення.

Науковці Резніченко В.А., Захарова О.В., Захарова Е.Г. у своїх публікаціях докладно висвітлили моделі інформаційних ресурсів і сервісів, які можуть розглядатися як основа для проектування та розробки конкретних електронних бібліотек.

Шемаєва Г. висвітлила стан та перспективи розвитку електронних ресурсів у бібліотеках України та інформаційному забезпеченні науки [5, с.21].

Провідні науковці А. Земсков і Я. Шрайберг звернули увагу на особливості функціонування електронних документів як важливої складової бібліотечно-інформаційних ресурсів, а також спрогнозували зростання ролі електронної книги та електронної бібліотеки у суспільстві.

Шейко В. розглянув перспективи розвитку електронних бібліотек в Україні.

«Комплектування електронної бібліотеки – це відбір документів, зміст і наукова цінність яких відповідає її завданням, особливостям, інформаційним функціям. Цей процес передбачає три напрями:

Вивчення ринку ресурсів;

Вивчення попиту;

Ухвалення рішення щодо включення електронного документа до фонду електронної бібліотеки» [2, с.133].

Електронна бібліотека сприяє підвищенню рівня навчального процесу, інформаційно підтримує навчальний процес та навчальну роботу в університеті. Створення бази даних «Електронна бібліотека» підвищує загальний рівень викладання та престижу навчального закладу, це один з перспективних напрямків роботи, над яким працює наукова бібліотека МДУ. У 2014 році затверджена концепція електронної бібліотеки, яка ставить на меті обґрунтування основних засад та напрямків розвитку електронної бібліотеки університету. База даних створюється з метою доступу до документів, надання яких користувачам обмежене, забезпечується доступ до інформації, яка існує виключно в електронному вигляді, підвищується книгозабезпеченість навчальних дисциплін за рахунок повнотекстових електронних версій підручників.

Головним завданням сучасної університетської бібліотеки, зокрема, є забезпечення доступу до інформаційних ресурсів не тільки в традиційному друкованому, а й в електронному вигляді.

Контент електронних бібліотек становлять: електронні версії видань, що випускаються бібліотеками, документи методичного, нормативно-правового характеру; колекції відсканованих видань з бібліотечного фонду, вільні від зобов'язань по авторському праву.

Щодо формування фонду електронної бібліотеки НБ МДУ. Вона створюється як частина фонду, тому для її функціонування були проведені такі підготовчі роботи:

створена локальна мережа з сучасними комп'ютерами і можливістю виходу в Інтернет кожного комп'ютера мережі;

впровадження АБІС «ІРБІС»;

розроблено сайт бібліотеки з можливістю пошуку в електронному каталозі бібліотеки.

Наступним етапом було визначено інформаційні джерела формування

повнотекстових баз даних. В умовах нашого університету такими джерела є:

- компакт – диски, які біло придбано бібліотекою, або надані до бібліотеки офіційними організаціями (видавцями);

- електронні версії видань, підготовлених співробітниками бібліотеки;

- праці викладачів МДУ, надані авторами;

• дореволюційні видання краєзнавчого характеру, копії яких було надано до бібліотеки маріупольськими краєзнавцями.

Оскільки кожний комп'ютер бібліотечної мережі НБ МДУ підключен до глобальної мережі Internet, то кожний студент має можливість отримувати з мережі будь – які повнотекстові документи. З метою більш ефективного використання Internet на сайті бібліотеки на спеціальній сторінці розміщено посилання на сайти, які надають можливість безкоштовного скачування повнотекстових електронних видань. Зокрема розміщені посилання на сайти журналів, які надають електронні версії цих видань. Це надає можливість оптимізувати видатки на періодичну літературу в умовах фінансової кризи.

В якості висновків можна сказати, що політика формування бібліотечно-інформаційного фонду сучасної вузівської бібліотеки будується на основі вивчення ринку науково-технічних публікацій, де особлива увага приділяється виявленню безкоштовних джерел інформації, вивченню їх контенту та умов доступу. В умовах цінової політики видавництва важливим є участь у кооперуванні бібліотек і консорціумах. Важливим напрямком роботи являється розвиток власної електронної бібліотеки, створення

довідково-пошукового апарату бібліотечно-інформаційних ресурсів.

Література

1. Беззуб І. Бібліотека вищого навчального закладу у формування інформаційної культури студента / І. Беззуб // Наукові праці Наукової бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. – 2012. – Вип.23. – С.94-105.

2. Іванова В.В. Інноваційні підходи до інформаційного забезпечення освітянських послуг / В.В. Іванова // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. - № 4 (2). – С.131 – 136.

3. Павлуша І. Електронні бібліотеки: системний підхід до формування фондів / І.Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2000. - № 2. – С. 16-19.

4. Столяров Ю.Н. Библиотечный фонд : учебник / Ю.Н.Столяров. – Санкт-Петербург : Профессия, 2015. – 384с.

5. Шемаєва Г. Електронні ресурси бібліотек України в інформаційному забезпеченні науки: стан та перспективи розвитку / Г.Шемаєва // Бібліотечна планета. – 2006. - № 4. – С.21 – 25. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bp_2006_4_6.

6. Ярошенко Т. Управління колекціями електронних журналів: нова роль бібліотек у створенні інформаційного освітньо-наукового простору України // Бібліотечна планета. – 2005. - № 4. – С. 14-18.

УДК 027.1(477)"16/17"(043)

Луханіна І. А.
/Україна/

РОЛЬ ПРИВАТНИХ КНИГОЗБІРЕНЬ В КУЛЬТУРІ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

Друга половина XVII – остання чверть XVIII ст. – це епоха українського бароко – період коли формується національна еліта, створюються світські соціальні інститути, серед різних верств населення поширюється писемність, розвивається видавнича й бібліотечна справа.

Загальний потяг до освіти та формування сталих особистих інформаційних потреб викликають широке розповсюдження приватних книгозбірень з книжковим фондом, який в окремих випадках сягав кількох тисяч примірників.

Роль і місце приватних бібліотек у бароковій культурі України напруму, або опосередковано, у минулому та сьогодні привертала увагу вітчизняних і зарубіжних дослідників, у т.ч.: С. Голубєва, Я. Ісаєвича, І. Каганова, І. Корнейчика, І. Лісової, І. Лосієвського, Ф. Луцької, С. Маслова, В. Сєдих, В. Соколова та інших.

Приватні книгозбірні формувалися протягом життя у відповідності до зацікавлень її власника та, крім функції робочого інструментарію, забезпечували також духовний розвиток та

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**«ІНФОРМАЦІЯ ТА КУЛЬТУРА
В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА»**

Збірник матеріалів
Міжнародної Інтернет-конференції

15 листопада 2017 року

Маріуполь 2018

УДК 316.7(063)

Редакційна колегія:

Г. І. Батичко, кандидат наук з мистецтвознавства, доцент (голова),
Ю. М. Нікольченко, доцент; С. В. Янковський, к. ф. н., доцент.

Затверджено на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності
(протокол №8 від 18.12.2017)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою історичного
факультету Маріупольського державного університету (протокол № 6 від 18.01.2018)

Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства : зб. матеріалів Міжнар. Інтернет- конференції, м. Маріуполь, 15 листоп. 2017 р. / Маріуп. держ. ун-т ; за заг. ред. Г. І. Батичко. – Маріуполь : МДУ, 2018. – 278 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної Інтернет-конференції «Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства», яка відбулася 15 листопада 2017 року, в якій прийняли участь освітяни, науковці, громадські активісти з України та зарубіжних країн

У наукових виступах і доповідях учасників конференції висвітлені актуальні питання з проблеми забезпечення сталого розвитку людства, зумовленої розширенням впливу інформаційних та комп'ютерних технологій на соціальні інституції, сферу управління, інтенсивність міжкультурної взаємодії, творення нових, креативних практик соціальної взаємодії.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

© Автори тез, 2017
©МДУ, 2018

зі спеціальності 27.00.02 «Документознавство, архівознавство» (2012 - 2016).....	64
Вечерківська К. А. Біблотечний клуб як засіб формування інформаційно-комунікативних навичок.....	67
Гагаріна Н. А. Роль бібліотечних установ в забезпеченні цілей сталого розвитку.....	69
Головач В. В. Перспективні напрями та форми обслуговування користувачів НБ ВНЗ в умовах сталого розвитку суспільства.....	71
Гроздова І. В. Репозиторій фонду бібліотек ВНЗ як засіб забезпечення відкритого доступу до інформації.....	74
Дейниченко О. В. Значення краєзнавчої діяльності бібліотек у забезпеченні цілей сталого розвитку.....	77
Дьячкова М. А. Формування комунікативної політики наукових бібліотек ВНЗ у забезпеченні сталого розвитку України.....	80
Кіор Н. Д. Діяльність Маріупольської бібліотеки-філіалу ім. М. О. Некрасова в умовах сталого розвитку суспільства.....	83
Кір'якулова Т. В. Впровадження електронних інформаційних ресурсів в бібліотечну справу.....	85
Ковтуненко Н. О. Електронна бібліотека ВНЗ в умовах сталого розвитку.....	87
Луханіна І. А. Роль приватних книгозбірень в культурі українського бароко.....	89
Міліціна Л. В. Бібліотека ВНЗ в умовах сталого розвитку суспільства ХХІ століття: пріоритетні напрями розвитку.....	91
Назар'єва С. В. Сутність стратегій сталого розвитку маркетингової діяльності бібліотек.....	94
Натяма С. В. Збереження бібліотечних фондів: історія питання.....	95
Охріменко О. В. Княжі книгозбірні в освіті і культурі Київської Русі.....	98
Плохотіна Д. А. Збереження нотних видань в державних установах України.....	101
Сивак Д. С. Розвиток бібліотек засобами інформаційних технологій.....	103
Синенко Т. В. Організація інформаційного обслуговування у бібліотеках м. Маріуполя в умовах сталого розвитку громадян.....	104
Шаправська О. В. Молодіжні центри бібліотек в процесі формування громадянського суспільства.....	105
Шевцова М. Л. Нормативно-методичне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності наукових бібліотек в умовах сталого розвитку.....	107
Чумакова О. Є. Історія і традиції бібліотечної справи в умовах сталого розвитку людства... ..	110
Шейбут В. С. Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України.....	112
Яковенко Ю. Є. Роль інноваційних бібліотечних послуг у забезпеченні сталого розвитку.....	114

Секція

Сталий розвиток культури управління в Україні: історія, традиції, сучасність

Ангелинова І. А. Подолання інформаційної нерівності: український досвід в глобальному світі.....	118
Білоус К. В. Документаційне забезпечення механізму регулювання адміністративних питань в органах місцевої влади в Україні у період Національно-демократичної революції (1917-1921рр.).....	120
Білоусова В. Д. Популяризація архівних документів як напрям діяльності архівних установ.....	124
Вікторова П. В. Проблемы формирования информационной культуры украинского общества.....	126
Влас А. В. Інформатизація архівної справи як засіб організації інтелектуального доступу до архівних документів.....	128
Гунза Ю. С. Інформаційна складова семантичного аналізу документів Гетьманщини та Нової Січі (1734-1775).....	130
Зарецький Є. О. Особливості надання інформаційно-консультативних послуг.....	132
Іванова Д. М. Документування у Запорозькій Січі та Гетьманщині: інформаційно-аналітичне дослідження проблеми.....	134
Кригіна О. В. Метричні книги як історичне джерело: використання та забезпечення збереженості інформації.....	137
Кудлай В. О. Підходи до ідентифікації електронного документа в контексті впровадження	